

“Mikä ihme on askelpalautin??”

Opetuskokeilu monikielisessä ryhmässä suomea ja tietotekniikkaa integroiden

asema, askelpalautin, hakemisto, kaksoisklikkaus, kansiorakenne, keskusyksikkö, komentovalikko, kuvake, käynnistä, käyttöjärjestelmä, laitteisto, leikepöytä, näppäimistö, ohjelmisto, palvelin, pikakuvake, resurssienhallinta, tabulaattori, tehtäväpalkki, tiedosto, tietosuoja, tulostin, työkalurivi, työpöytä, valikko, virheilmoitus,...¹ ATK:n perussanasto säikäyttää tietotekniikkaa jopa keskiverrosti hallitsevan. Mutta mitä ymmärtää käsitteistä maahanmuuttaja, jolla suomen kieli on alkeissa ja tietotekniikka vielä valloittamaton alue?

“Opettaessamme ryhmälle tietotekniikkaa opetamme heille väkisin myös suomen kieltä”

Oman opetustyön kehittämiseksi on välttämätöntä välillä poistua omalta mukavuusalueelta. Mielenkiinto monikulttuurisuutta, samanaikaisopetusta sekä eri oppiaineiden välistä integraatiota kohtaan innostivat meidät, suomen kielen ja tietotekniikan opettajaharjoittelijat, opetuskokeiluun maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa. Kokeilun toteutimme Palapeli2-projektissa Jyväskylän yliopiston opettajaopintoihimme kuuluvan soveltavan harjoittelun puitteissa. Lähtöideanamme oli kokeilla, mitä syntyy, kun kielenopettaja ja tietotekniikan opettaja suunnittelevat ja toteuttavat yhteisen opetuskokonaisuuden maahanmuuttajien suomen alkeisopetuksen ryhmässä. Kieli on aina opetuksessa läsnä ja tietotekniikan tunneilla maahanmuuttaja oppii samaa suomea kuin suomen tunneilla. Siksi emme koe mielekkäänä erottaa kielen- ja aineenopetusta toisistaan.

Opiskelijat on Palapelissä jaettu suomen kielen alkukartoituksen perusteella tasoryhmiin ja opetuskielenä kurssilla on suomi. Toteutimme tietotekniikka-suomi- integraatiokokeilumme ryhmässä, jonka opiskeluvälmiudet oli alkukartoituksessa määritelty heikoiksi. Suullinen suomen kielen taso ryhmäläisillä on A1:n paikkeilla ja kirjallinen taito on noin A1.1.

---

¹ ATK:n perussanastoa: (<http://sano.se/suomeksi/>) 7.4.2013

Ryhmäläiset ovat kaikki vastikään muuttaneet Suomeen. Äidinkielenä ryhmässä puhutaan thaita, englantia, turkkia, persiaa, ukrainaa, bosniaa, venäjää sekä kreolia ja suomen kielessä ollaan aivan alkeissa. Ryhmällä on viikossa 12–14 tuntia suomen opetusta, neljä tuntia tietotekniikan opetusta sekä infoa Jyväskylästä ja muista ajankohtaisista aiheista. Itse opetimme ryhmällemme tietotekniikkaa neljän kaksoistunnin verran.

Aloitimme harjoittelumme ja opiskelijaryhmään tutustumisen seuraamalla opetusryhmämme tietotekniikan opetusta. Seurantatunneilla osallistuimme tunnin kulkuun apuopettajan roolissa, koska neuvomalla opiskelijoita toivoimme pääsevämme paremmin kiinni myös heidän oppimisprosessiinsa. Oppijoiden kielitaidon tason ja tietoteknisten taitojen kartoitusta vaikeutti kuitenkin se, että tuntien tehtävissä oppijoilta edellytettiin enimmäkseen valmiin mallin mukaan kopioimista ja tehtävyyt eivät juuri ohjanneet omaehtoiseen toimintaan tai omaan tuotokseen. Tietotekniikan tunneilla nimettiin tietokoneen laitteistoa lisälaitteineen, tutkittiin Microsoft Word -ohjelman työkalupalkkia ja opeteltiin Wordin perustoimintoja, harjoiteltiin erikoismerkkien tekemistä näppäimistöllä, luotiin kansiorakenteita sekä tallennettiin tiedostoja. Lisäksi suomen kieltä harjoiteltiin erilaisissa virtuaalisissa oppimisympäristöissä ja sanoja tarkistettiin sähköisistä sanakirjoista. Osalla ryhmäläisistä oli kurssin alussa paljon epävarmuutta tietokoneen käytössä ja osa ei ollut tietokoneeseen aiemmin koskenutkaan. Tämän vuoksi kaikki ryhmäläiset eivät osanneet omatoimisesti esimerkiksi avata Wordia tai Internet-selainta, vaan opettajan oli aina ensin näytettävä ja kierrettävä luokassa varmistamassa oikean ohjelman avaamisen. Lisäksi opiskelijat eivät hallinneet selaimen välilehtien käyttöä ja asiakirjojen tallentaminen saattoi toisinaan unohtua. Haasteeksi koimme myös sen, että tunneilla kaikki opiskelussa tarvittavat internetsivustot haettiin aina Google-hakukoneella; sivustoja ei siis kirjoitettu selaimen osoitekenttään.

Myöhemmin päädyimme seuraamaan myös ryhmän suomen kielen tunteja. Näin saimme monipuolisempaa kuvaa oppijoiden taidoista. Tuntiseurannan ohella kävimme keskusteluja erityisesti Palapelin suomenopettajan kanssa sekä tutustuimme ennen kurssia tehtyihin suomen kielen alkukartoituslomakkeisiin. Lisäksi saimme nähtäväksemme ryhmän suomenopetuksen ja tietotekniikan kurssisuunnitelmat. Ennen opetuskokeiluamme suomentunneilla oli käsitelty teemoja tutustuminen, itsestä ja perheestä kertominen, paikat sekä sää. Näiden ohessa oli harjoiteltu muun muassa persoonapronomineja, verbitaivutusta sekä kysymyksen muodostamista, vaikkakin teemoihin liittyvää sisältöä hallittiin enimmäkseen fraasitasolla. Muuten tunneilla oli liikuttu usein sanatasolla ja itsenäistä lauseenmuodostusta oli harjoiteltu vasta vähän. Yksinkertaistenkin kysymysten ymmärtäminen vaikutti tuntiseurantamme perusteella ryhmäläisille haastavalta. Lisäksi ryhmän oli vaikea hahmottaa erilaisia tehtävänantoja eli sitä, miten heidän edellytetään missäkin tehtävässä toimivan, jos se yhtään poikkesi totutusta.

Läpi harjoittelujakson kirjoitimme verkossa tajunnanvirtatekniikalla keskinäistä oppimispäiväkirjaamme, jonka avulla sekä jäsensimme omia ajatuksiamme observoinneista että informoimme toisiamme. Artikkelin otsikot ovat suoria lainauksia oppimispäiväkirjamerkinnoistämme.

“Valitsemamme teema oli mielestäni hyödyllinen, sillä se linkittyy ryhmäläisten arkeen Jyväskylässä”

Opetuskokonaisuuden suunnittelussa otimme lähtökohdaksi kotoutumisen; halusimme tuoda tietotekniikan opetukseen tuoretta ja kokonaisvaltaista näkökulmaa. Opetushallituksen (2012: 11) julkaisemassa *Aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa* todetaan: “Kotoutumiskoulutuksen tavoitteena on tukea maahanmuuttajan kotoutumista kehittämällä sellaisia kielellisiä, yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämänhallintaan liittyviä valmiuksia, joiden avulla maahanmuuttaja selviytyy jokapäiväisen elämän tilanteissa uudessa ympäristössään sekä kykenee toimimaan työelämässä ja hakeutumaan jatko-opintoihin.” Pohdimmekin, millaisia tietoteknisiä taitoja maahanmuuttaja tarvitsee toimiessaan suomalaisessa yhteiskunnassa. Mitä asioita hänen olisi hallittava arkielämässään tietotekniikan käytössä? Miten hän voi hyödyntää tietotekniikkaa suomen kielen opinnoissaan? Tärkeäksi koimme muun muassa tiedonhaun (verkkouutiset, säätiedotuksen ja kulkuyhteyksien haku), nettiselaimen, sähköpostin ja Wordin käytön sekä esimerkiksi verkkopankin hallitsemisen. Valikoimme listalta tuntisuunnitelmaamme säätiedotteet, liikkumisen sekä sähköpostin käytön, jotka koimme tärkeiksi, toteuttamiskelpoisiksi ja kielellisesti mahdollisiksi.

Ennen opetuskokonaisuuden varsinaista suunnittelua toteutimme puolentoista tunnin mittaisen alkukartoituksen arvioidaksemme ryhmän tottumusta tietotekniikan käyttöön ja heidän opiskelumenetelmiään. Alkukartoituksen ensimmäisessä osassa opiskelijat täyttivät laatimamme sähköisen lomakkeen tietotekniikan käyttökokemuksistaan. Lomakkeen avulla saimme muun muassa selville, kuinka monella opiskelijoista on jo sähköpostiosoite ja esimerkiksi sen, missä, kuinka usein ja mihin tarkoitukseen opiskelijat käyttävät tietokonetta. Opiskelijoiden vastausten perusteella saimme selville, että heidän tietotekniikan käyttökokemuksensa vaihtelivat runsaasti. Osalla opiskelijoista ei ollut lainkaan sähköpostiosoitetta ja joillakin heistä ei myöskään ollut omaa tietokonetta. Tämän vuoksi koimme ehdottoman tärkeäksi myöhemmin eriyttää ryhmää sähköpostia opettaessamme, jotta osalle opiskelijoista saataisiin luotua oma sähköpostiosoite ja osa voisi keskittyä hiomaan taitojaan ja erityisesti harjoittelemaan sähköpostiviestintää

suomen kielellä. Saimme myös lomakkeen avulla selville, että opiskelijat eivät ole aiemmin käyttäneet internetiä selvittääkseen kulkuyhteyksiä Suomessa ja Jyväskylässä, joten tulkitsimme, että tämän asian opettelussa olisi tunneilla lähdeittävä aivan alusta. Lomakkeemme luotettavuutta heikensi kuitenkin se, että emme voineet olla täysin varmoja, ovatko opiskelijat vain veikanneet joitakin monivalintalomakkeen vastauksia vai todella vastanneet kokemustensa mukaan.

Toisessa kartoituksen osiossa ajatuksenamme oli testata oppijoiden tiedonhakutaitoja ja tiedon koontia toiminnallisen tehtävän kautta. Tämä osoittautui oppijoille kuitenkin kielellisesti aivan liian haasteelliseksi. Lisäksi tehtävätyypit olivat vieraita. Sinänsä alkukartoitus tarjosi meille arvokasta tietoa siitä, mihin meidän tulisi kiinnittää huomiota tulevia oppitunteja suunnitellessamme ja minkälaisissa asioissa tulisimme mahdollisesti jatkossakin kohtaamaan haasteita. Alkukartoituksen jälkeen huomasimme, että meidän on radikaalisti yksinkertaistettava alkuperäisiä suunnitelmiamme ja kiinnitettävä entistä enemmän huomiota oppijoiden kielitaidon tasoon.

“Haasteellisinta on tajuta, ettei oppilas ymmärrä suomea lainkaan ja tietotekniikan alkeetkin ovat hepreaa”

Integraatiokokeilussamme oli koko ajan läsnä kysymys siitä, opetammeko nimenomaan tietotekniikkaa suomen ollessa opetuksen väline vai opetammeko suomea tietotekniikan kautta. Kieli- ja sisältöaineuksen erottaminen toisistaan tuntui kuitenkin alusta asti mahdottomalta ja tarkoituksenvastaiseltakin. Oppija on yksi kokonaisuus, jonka kokonaisvaltaisen oppimisen on oltava opetuksen lähtökohtana.

Opetuskokonaisuuden suunnitteluvaiheessa meillä oli taskut täynnä hyviä ideoita, mutta kieliongelmat tulivat aina vastaan. Varsinkin tehtävänantoja miettiessämme törmäsimme aina kielen tuomiin rajoitteisiin. Tuntui siltä, että joitakin asioita ei vain pysty esittämään yksinkertaisesti ja siten, että oppija ymmärtää, mitä häneltä tehtävässä odotetaan, ja että hän kykenee vastaamaan siihen. Haasteena oli esimerkiksi ryhmän kanssa käytettävissä olevien verbien hyvin suppea (puhu, lue, kirjoita, kuuntele) kavalkadi. Tehtävienannoissa turvauduimmekin mahdollisimman paljon kuviin ja eleisiin vahvistaaksemme puheen tuomaa viestiä.

Tuntien suunnittelussa oli huomioitava tarkasti, mitä opiskelijat jo suomen kielellä hallitsevat ja mitä eivät. Yhteistyö Palapelin suomenopettajan kanssa tuntui

välttämättömältä ja se oli korvaamaton apu tämän tiedon saamiseksi. Ilman tietoa ryhmän kielellisistä valmiuksista osa opetuksestamme olisi saattanut valua täysin hukkaan. Pyrkimyksenämme oli tuoda suomen tunneilla opittuja asioita mukaan tietotekniikan opetukseen. Näitä olivat esimerkiksi säästä kertominen, paikallissijat sekä ruokasanasto. Lisäksi huomioimme, mitä verbejä sekä fraaseja oppijat jo hallitsivat. Tämä oli tärkeää erityisesti tehtävänantojen suunnittelussa. Opetimme tunneilla vain aivan välttämättömimmät uudet sanat, jotka liittyivät kulloiseenkin uuteen tietotekniseen sisältöön. Uuden sanaston käyttämistä ei voinut tietenkään välttää, mutta nyt osasimme varautua selittämään sitä opiskelijoille tarkasti ja kuvien avulla havainnollistaen.

Valitsemisessämme sisällöissä oppijoiden tavoitteena oli hakea itselleen tärkeää tietoa Internetistä, oppia kertomaan selkeästi ja ymmärrettävästi löytämistään tiedoista ja oppia käyttämään sähköpostia viestintävälineenä. Sen lisäksi, että tavoitteenamme oli tuoda suomentunneilla opittua tietotekniseen viestintään, opittiin väistämättä myös lisää suomen kieltä, kuten tietotekniikkaan liittyvää perussanastoa. Esimerkiksi suomen kielen tunneilla jo aiemmin harjoiteltua ruokasanastoa ja partitiivia sovellettiin harjoituksessa, jossa laadittiin oman kotimaan ruuan valmistukseen tarvittava ostoslista ja lähetettiin se sähköpostiviestinä. Sähköpostissa on tärkeää vastaanottajan huomiointi eli esimerkiksi viestin kaavan hallitseminen ja toisen viestiin reagoiminen. Teknistä osaamista taas tarvitaan esimerkiksi liitteen lisäämisessä.

Halusimme aina liittää käsiteltävät sisällöt opiskelijoiden omaan elämänpiiriin Suomessa ja Jyväskylässä. Kulkuyhteyksiä harjoitellessa oppijat selvittivät tiensä paikallisbussilla tai junalla itselleen tärkeisiin paikkoihin nykyisessä asuinympäristössään. Halusimme harjoituksiin myös ripauksen oppijoiden omaa kotimaata ja kulttuuria kielitaidon tason mahdollistamissa puitteissa. Esimerkiksi tutustuessamme Internetin sääsivustoihin oppijat kertoivat toisilleen oman kotimaansa säästä. Harjoiteltaessa GoogleMapsin käyttöä sukelsimme oppijoiden kotikaduille sekä Suomessa että heidän lähtömaissaan. Opiskelijat innostuivat esittelemään kotikatujaan toisilleen ja myös meille opettajille: yksi opiskelija esitteli oman kerrostaloasuntonsa parvekkeen ja toinen taas halusi näyttää, miten thaimaalainen katumaisema poikkeaa suomalaisesta. Tietotekniikan opiskelun aivan alkeista aloittanut opiskelijakin oppi hyödyntämään sivustoa ja oli aivan yllättynyt löytäessään oman kotikaupunkinsa tutut maisemat tietokoneen ruudulta. Ilauduimme opiskelijoiden innokkuudesta ja intensiivisestä työskentelyotteesta. Tunnit tuntuivat vierähtävän ohi sekunnissa, kun oppijat upoutuivat sivustolle.

Funktionaalisten tietotekniikkatehtävien luominen tuntui haasteelliselta, sillä esimerkiksi tiedonhaussa tarvitaan aina myös kieltä. Koska pyrimme tuomaan opetukseemme vahvasti kotoutumisen näkökulmaa, halusimme hyödyntää siinä monipuolisia ja erilaisia

taitoja integroivia tehtäviä. Esimerkiksi suomenkielisten sääsivustojen käyttöä harjoiteltaessa oli osattava ensin hakea sivustolta valmiiksi antamamme paikkakunnan säätiedot tietylle päivälle ja sen jälkeen sovellettava osaamista etsimällä oman kotikaupungin säätietoja. Tämän jälkeen Internetistä haetuista säätiedoista kerrottiin omalle parille ja oman kaupungin säätä esiteltiin koko luokalle. Tällaisten tehtävien esitleminen oppijoille, jotka ovat ehkä tottuneet yksipuolisempiin tehtävänantoihin, tuntui toisinaan haastavalta. Meidän täytyikin olla kärsivällisiä ja kiinnittää jatkuvasti huomiota puheen selkeyteen, hitauteen ja yksinkertaisuuteen, havainnollistaa asioita kuvin tai elein sekä näyttää yksinkertaisia esimerkkejä ihan kädestä pitäen.

Tieto- ja viestintäteknologialle ominainen sanasto on usein hyvin spesifiä ja sitä harvoin tarvitaan muusta kuin tietokoneesta puhuttaessa. Sanastohan voi olla haasteellista jopa natiiville ei-ekspertille. Teimme jatkuvaa ydinainesanalyysia: mikä tässä asiassa on se keskeinen sisältö ja mitkä ovat ne aivan tärkeimmät alaspesifit sanat, jotka on hallittava. Esimerkiksi kulkuyhteystunnilla koimme tärkeimmäksi, että opiskelija oppii kertomaan, milloin bussi lähtee ja milloin se on perillä. Opetimme jonkin verran uutta sanastoa. Esimerkiksi *matka* ja *pysäkki* -sanat opetimme kuvia apuna käyttäen. Emme kuitenkaan kokeneet olennaiseksi selittää sivustolla esiintyvää tietokoneen käyttöön liittyvää termistöä, kuten *hae* tai matkustamiseen liittyvää kuten *matkan kesto*, koska nämä sanat tulivat tutuiksi käytön kautta. Joissakin tilanteissa ratkaisimme hyvin abstraktien tietoteknisten sanojen kuten *tunnus*, *salasana* ja *käyttöoikeudet* selittämisen siten, että laadimme lyhyen sanalistan opiskelijoiden omalla äidinkielellä. Sen lisäksi, että sanalista omalla äidinkielellä oikoi monia mutkia, opiskelijat tuntuivat arvostavan vaivannäköämme.

“Jäi sellainen olo, että työmme ei ole mennyt hukkaan. :)”

Opimme kokeilussa kohdentamaan opetustamme aikuisille suomen alkeistason maahanmuuttajille. Tämä edellytti muun muassa erinäisiä kielellisiä valintoja sekä sisällön suunnittelemista kohderyhmän tarpeet huomioiden. Saimme myös näkökulmia eriyttämiseen. Esimerkiksi opettaessamme ryhmäläisille sähköpostin käyttöä eriyttäminen oli suorastaan välttämätöntä, sillä joillakin opiskelijoista ei vielä ennen oppituntia ollut lainkaan omaa sähköpostiosoitetta eikä siten kokemusta sähköpostin käytöstä, kun taas toiset olivat omalla äidinkielellään jo tottuneita sähköpostin käyttäjiä. Jaoimmekin kyseisellä tunnilla ryhmän alkukartoituksen perusteella kahtia ja teimme kaksi eriytettyä tuntisuunnitelmaa. Tietotekniikan opettaja loi sähköpostitilit opiskelijoiden kanssa, joilla sitä ei vielä ollut. Tilien perustamisen jälkeen opeteltiin sähköpostin peruskäyttöä kuten viestin kirjoittamista, lähettämistä ja viestiin vastaamista. Sähköpostin käyttöön tottuneet opiskelijat puolestaan harjoittelivat sähköpostin kaavaa, sisällön tuottamista ja viestinnällisyyttä suomen kielen opettajan johdolla. Myös haasteellisemmilla lisätehtävillä

saatiin oppijoiden erilaiset taidot huomioitua. Jokaiseen tehtäväpakettiin liittyi myös eriyttäviä lisätehtäviä. Esimerkiksi kulkuyhteyksien harjoittelussa nopeimpien piti etsiä Jyväskylän liikenteen sivuilta joitakin yksityiskohtaisempia tietoja kuten *Kuinka monta minuuttia bussi ajaa paikasta A paikkaan B?* ja valita halutut reittipisteet kartasta karttanäkymää muuttamalla. Ostoslistan ja reseptin lähettämässä sähköpostilla haasteellisempia tehtäviä oli ruokakulttuuriin soveltuvan kuvan tallentaminen internetin kuvakirjastosta omalle koneelle ja liitteen lisääminen sähköpostiin.

Opetuskokeilussa opimme paljon sekä ryhmämme opiskelijoilta että toisiltamme. Työskentely yhdessä eri alan asiantuntijan kanssa pakotti miettimään oman oppiaineen sisältöjä uudesta perspektiivistä. Suomenopettajaharjoittelija kehittyi kokeilun aikana omistakin tietoteknisissä taidoissaan ja inspiroitui myös mahdollisesta tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämisestä tulevilla suomentunneillaan. Tietotekniikan opettajaharjoittelija puolestaan sai kokeilun myötä paremmat valmiudet analysoida kieltä ja havahtui, kuinka merkittävää on huomioida kieli opetustunneilla ja luoda kielellisesti selkeät tehtävänannot. Keskinäinen työnjakomme oppitunneilla jakautui yllättävän luontevasti. Tunnilla emme olleet suomen- ja tietotekniikanopettaja, vaan roolimme sekoittuivat melko sujuvasti. Opetustilanteessa täydensimme toisiamme ja toistemme osaamista ja varsinkin eriytetyissä opetuskokonaisuuksissa kahden opettajan läsnäolo tuntui korvaamattomalta. Tuntisuunnitelmavaiheessa yhteistyöstä oli sekin hyöty, että kaikki ratkaisut on joutunut aina myös perustelemaan toiselle. Näin emme ole päässeet päätyämään täysin kritiikittömiin ratkaisuihin. Esimerkiksi toisen ehdottaessa jotain tehtäväpakettia on toinen voinut kysyä, onko tehtävä todella mielekäs ja funktionaalinen. Lisäksi on ollut tärkeää pohtia yhdessä tehtävissä käytettyä kieltä tai tehtävän tarjoamia tietoteknisiä haasteita.

Olimme kokeilussamme varautuneet aloittamaan tietotekniikan opetuksen täysin alkeista. Joskus opiskelijat kuitenkin yllättivät meidät täysin. Olimme varautuneet, että sähköpostin luomisessa opiskelijoille kohtaisimme jopa eettisiä ongelmia esimerkiksi salasanan luomisessa. Kaikille opiskelijoille salasanan konsepti tuntui kuitenkin olevan jo aiemmin tuttu ja valmis salanasana jo mielessä. Lähdimme opettamaan GoogleMaps:n käyttöä aivan perusteista, mutta huomasimme, että monet oppijoista hallitsevat sen itse asiassa paremmin kuin toinen meistä opettajista. He osasivat hyödyntää ohjelman toimintoja ja katsella karttanäkymää erilaisista näkökulmista ja innostivat myös toisia kokeilemaan karttaohjelman erilaisia mahdollisuuksia.

Kokeilun jälkeen näkemyksemme kielen- ja aineenopettajan välisen yhteistyön tärkeydestä on kasvanut entisestään. Tietotekniikka ja suomi ovat toisiaan tukevia aineita ja molemmat tähtäävät maahanmuuttajan kotoutumiseen suomalaiseen yhteiskuntaan. Molemmat ovat lisäksi maahanmuuttajalle sekä oppimisen kohteita että välineitä. Olemme myös oppineet,

että suunniteltaessa opetuskokonaisuutta on aina huomioitava opiskelijoiden tarpeet sekä heidän lähtötasonsa. Oman oppiaineen sisältöjä olisikin aina arvioitava näistä näkökulmista tai sen sisällöt voivat mennä oppijalla hukkaan. Esimerkiksi tietotekniikan sanaston opetuksen ei tulisi olla itseisarvoinen osa opetusta, vaan kielellisiä ja teknisiä sisältöjä tulisi valita opetukseen sen mukaan, mikä oppijalle on oikeasti tarpeellista.

Kokemus oli hyvin opettavainen ja antoisa, vaikkakin jotkin opit kulkivat kantapäähän kautta. Oli hienoa, miten opiskelijatkin oivalsivat sähköpostin monipuolisuuden viestintävälineenä ja että he innostuivat niin kovasti oman kotimaansa tai nykyisen asuinpaikkansa tutkimisesta karttapalvelun kautta. Opettajan työ ottaa, mutta se onneksi myös antaa paljon; sen saimme huomata monesti harjoittelumme aikana. Opetuskokeilun myötä saimme paljon eväitä tulevaan työuraamme suomen kielen ja tietotekniikan opettajina ja oppiaineiden integrointiin.

*****

Palapeli2 (Teksti Tiina Kangas, Elisa Räsänen sekä projektin johtaja Heli Laine)

Palapeli2-projekti on Keski-Suomen ELY-keskuksen hallinnoima ja Keski-Suomen TE-toimiston toteuttama ESR-osarahoitteinen maahanmuuttajien kotoutumis- ja koulutusprojekti. Projekti toimii yhteistyössä Keski-Suomen TE-toimiston, Jyväskylän kaupungin maahanmuuttajapalveluiden sekä muiden kotouttamiskoulutusta tarjoavien toimijoiden kanssa. Sen toiminta pohjaa vuoden 2010 lakiin kotoutumisen edistämisestä.

Palapeli2 vastaa tarpeeseen saada suomen kielen koulutusta juuri Suomeen muuttaneelle maahanmuuttajalle ennen muiden tahojen järjestämään kotoutumiskoulutukseen osallistumista. Suomeen saavuttuaan maahanmuuttaja osallistuu Palapelin järjestämään alkukartoitukseen, jonka perusteella hän saa suosituksen hänelle sopivasta kielikoulutuksesta tai muusta kotoutumista edistävästä toiminnasta. Tieto suosituksesta välitetään myös TE-toimistoon, joka tekee valinnat kotoutumiskoulutukseen. Maahanmuuttaja voi suosituksen mukaan tehdä hakemuksen Palapelin suomen kielen kursseille, kotoutumiskoulutukseen tai hakeutua työelämään suomen kielen taitojen salliessa. Jos hakija valitaan opiskelijaksi Palapeliin, alkukartoituksesta saatu suositus auttaa sopivan tasoryhmän löytymisessä.

Palapelin alkuvaiheen suomen kurssilla opiskellaan suomea, tietotekniikkaa sekä tutustutaan Jyväskylään ja Suomessa asumiseen. Lisäksi kurssilla opiskellaan suomen kielen opetukseen integroiden muita oppiaineita, jotka auttavat maahanmuuttajaa kotoutumaan uuteen ympäristöönsä. Palapelissä järjestetään myös opinto- ja työelämäohjausta.

Lähde ja lisätietoa tarvittaessa: www.palapeli2.fi, info@palapeli2.fi

*****

Lähde:

Opetushallitus 2012. *Aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteet 2012*

http://www.oph.fi/download/139342_aikuisten_maahanmuuttajien_kotoutumiskoulutuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2012.pdf Linkki tarkastettu 14.4.2013.